

НАРЕДБА № 18 от 9 септември 2021 г. за инспектирането на детските градини и училищата

Издадена от министъра на образованието и науката
Обн. ДВ. бр.77 от 16 септември 2021 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определя държавният образователен стандарт за инспектирането на детските градини и училищата.

(2) С държавния образователен стандарт по ал. 1 се определят същността, целите и организацията на инспектирането на детските градини и училищата.

Чл. 2. (1) Инспектирането е процес на изготвяне на цялостна независима експертна оценка на качеството на предоставяното от детската градина или училището образование в определен момент на дейността им и определяне на насоките за подобряване.

(2) Целта на инспектирането е постигане на устойчивост на процесите за осигуряване на качество на предоставеното образование за успешна реализация на децата и учениците.

Чл. 3. Инспектирането се осъществява при последователно и целенасочено взаимодействие и сътрудничество на всички участници в образователния процес и заинтересовани страни.

Чл. 4. При извършване на инспектирането се отчита и влиянието на външната среда за постигане на целите на детската градина или училището.

Чл. 5. (1) Инспектирането на детските градини и училищата в системата на предучилищното и училищното образование се осъществява чрез извършване на инспекция от Националния инспекторат по образованието (НИО).

(2) Инспекцията се планира и провежда по начин, който не нарушава дейността на образователната институция.

Глава втора. ОБЛАСТИ, КРИТЕРИИ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИНСПЕКТИРАНЕ. ОЦЕНКА

Чл. 6. (1) Областите за инспектиране на детската градина и училището са:

1. образователен процес;
2. управление;
3. институционална среда.

(2) Областта образователен процес включва: резултатите от обучението, ефективността на взаимодействието и прилагането на компетентностния подход в процеса на обучението, на възпитанието и социализацията, на управлението на класа и групата, на оценяването, на осигурената подкрепа за личностно развитие и на екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти за индивидуалния напредък на всяко дете и ученик.

(3) Областта управление включва: управление на човешките ресурси, в т.ч. ефективност на квалификациите, атестиране на педагогическите специалисти, управление на финансовите, информационните и технологичните ресурси, управление на партньорствата за развитие на детската градина или училището за повишаване резултатите от образователния процес, както и ефективно лидерство.

(4) Областта институционална среда включва: физическа среда и информационно и библиотечно осигуряване на училищата и детските градини, развитие на организационната култура на детската градина или училището, развитие на среда за подкрепа и ефективно взаимодействие между всички участници в образователния процес и с всички заинтересовани страни, както и удовлетвореност на участниците в образователния процес.

Чл. 7. Критериите за инспектиране на детската градина и училището са признаци и/или правила за оценка на областите за инспектиране на образователната институция.

Чл. 8. Индикаторите за инспектиране на детската градина или училището показват степента, в която са изпълнени критериите за инспектиране от дадена област.

Чл. 9. Критериите и индикаторите за инспектиране за областите по чл. 6 се разработват, апробират и усъвършенстват от директора на НИО.

Чл. 10. (1) За всяка област за инспектиране директорът на НИО утвърждава със заповед критерии за инспектиране и индикатори към всеки от тях, които се прилагат не по-рано от началото на предстоящата учебна година след утвърждаването им.

(2) Ежегодно в срок до 31 август НИО публикува на интернет страницата си утвърдените критерии и индикатори, по които ще се извършва инспектирането през предстоящата учебна година.

Чл. 11. (1) Цялостната независима експертна оценка на качеството на предоставяното от детската градина или училището образование съдържа получените качествени оценки на областите за инспектиране.

(2) Оценката на всяка отделна област за инспектиране се формира като процентно отношение на сбора от точките, получени по отделените критерии, към максималния брой точки за областта.

Чл. 12. (1) Броят на точките по всеки критерий се формира като сбор от точките по всички индикатори към дадения критерий.

(2) Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по индикатори в четири равнища на оценяване.

(3) Максималният общ брой точки по всеки критерий и разпределянето им по индикаторите към него се определят от директора на НИО.

Чл. 13. Получената оценка по чл. 11, ал. 2 се превръща в качествена оценка, както следва:

1. "много добра" - по-висока от 81 процента;
2. "добра" - от 61 до 80 процента включително;
3. "задоволителна" - от 41 до 60 процента включително;
4. "незадоволителна" - по-ниска от 40 процента.

Глава трета. ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНСПЕКЦИЯТА

Чл. 14. (1) Детската градина или училището се инспектира по реда и при условията на чл. 273, ал. 1 от ЗПУО в зависимост от получената най-ниска оценка на област за инспектиране от последната инспекция, както следва:

1. при много добра оценка - следващата инспекция е пет години след последната инспекция;
2. при добра оценка - следващата инспекция е след третата до четвъртата година след последната инспекция;
3. при задоволителна оценка - следващата инспекция е след първата до втората година след последната инспекция;
4. при незадоволителна оценка - следващата инспекция е след шест месеца до една година след последната инспекция.

(2) Инспекцията обхваща периода между последната и настоящата инспекция.

Чл. 15. Инспектирането се състои от следните взаимосвързани, последователни дейности:

1. информирание за инспекцията;
2. набиране на информация по областите за инспектиране;
3. оценяване на качеството на предоставяното образование от детската градина или училището в определен момент на дейността им, което се състои в съпоставяне на получените данни от инспекцията с индикаторите по чл. 10, ал. 2;
4. определяне на насоки за подобряване на качеството на предоставяното образование от детската градина или училището;

5. установяване резултатите от изпълнението на препоръките и насоките, дадени от предшестващи инспекции.

Чл. 16. Инспекцията започва със заповед на директора на НИО, в която се определят ръководителят и съставът на инспектиращия екип и срокът за извършване на инспекцията.

Чл. 17. Инспекцията на детската градина или училището се извършва на три етапа със следната продължителност:

1. подготвителен - до двадесет дни;
2. същински - до пет дни;
3. заключителен - до двадесет дни.

Чл. 18. (1) Подготвителният етап на инспекцията включва:

1. уведомяване на директора на детската градина и училището за предстоящата инспекция;

2. предоставяне от детската градина или училището на информация по областите на инспектиране в случаите, когато не е обществено достъпна или не може да бъде получена по служебен път от друга институция, за периода, който обхваща инспекцията, както и съдействие при попълването на въпросници от ученици, учители, родители и други заинтересовани страни;

3. проучване и анализ на събраната информация с фокус към резултатите от дейностите на образователната институция и резултатите на учениците;

4. разработване съвместно с директора на детската градина или училището на график за провеждането на същинския етап от инспекцията.

(2) Същинският етап на инспекцията включва посещение на детската градина или училището, наблюдение на образователния процес и провеждане на срещи и разговори с участниците в образователния процес и заинтересованите страни. При извънредни обстоятелства и преустановен присъствен образователен процес същинският етап може да се извършва в електронна среда.

(3) Заключителният етап на инспекцията включва:

1. анализ на получената информация;

2. изготвяне на цялостна независима оценка съгласно чл. 11, 12 и 13;

3. определяне на силните страни и насоките за подобряване в съответната област за инспектиране;

4. изготвяне на предварителен доклад от инспекцията и обсъждане с директора на инспектираната институция;

5. предоставяне на окончателен доклад от инспекцията на директора на инспектираната институция и на началника на съответното регионално управление на образованието с определените силни страни, както и с препоръки за предприемане на конкретни действия за подобряване на качеството на предлаганото образование за изпълнение на насоките по т. 3;

6. публикуване на резюме на доклада от инспекцията на детската градина или училището на електронната страница на НИО.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Инспектирането на детските градини и училищата в системата на предучилищното и училищното образование при условията и по реда на тази наредба започва от учебната 2021 - 2022 година.

§ 2. В § 12 от заключителната разпоредба на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2017 г. за нормиране и заплащане на труда (ДВ, бр. 12 от 2021 г.) думите "с изключение на § 1, който влиза в сила от учебната 2021 - 2022 година" се заличават.

§ 3. Тази наредба се приема на основание чл. 22, ал. 4 във връзка с ал. 2, т. 16 от Закона за предучилищното и училищното образование и отменя Наредба № 15 от 2016 г. за инспектирането на детските градини и училищата (ДВ, бр. 100 от 2016 г.).